

N:o 113.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 maj 1903.
— — — — Andra Kammaren — 22 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af
utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, inne-
fattande anslagen till civildepartementet.*

(Statsutskottets utlåtande n:is 7 och 54 samt memorial n:o 28.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof under sjätte hufvudtiteln i punkten 1 gjorda framställning, har Riksdagen höjt det i staten för civildepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslag för amanuenser, vikariatsersättning och renskrifning m. m. från dess nuvarande belopp, 17,000 kronor, till 22,000 kronor, eller med 5,000 kronor.

På grund af Riksdagens sålunda fattade beslut har anslaget till civildepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli i sin helhet ökats från 78,700 kronor till 83,700 kronor.

Öfverståthållareämbetet.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att det under anslagstiteln »Öfverståthållareämbetet» uppförda ordinarie anslag å 12,200 kronor till aflöning åt exekutionsbetjäningen i Stockholm måtte höjas med 4,200 kronor, eller till 16,400 kronor, hvarigenom hela anslagstiteln skulle höjas från 87,422 kronor till 91,622 kronor.

Riksdagen får härigenom anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke blifvit af Riksdagen bifallen.

Postverket.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att förre kronobåtsmannen Anders Grundberg finge å postverkets pensionsstat tilldelas ett årligt understöd af 200 kronor, att under hans återstående lifstid till honom utgå från och med år 1903, *dels* medgifva, att

från och med 1904 års ingång, med ändring af hvad nu är stadgadt rörande rabatt vid köp af större parti frankotecken, dylik rabatt finge af antagna särskilda frankoteckensförsäljare, vid köp på en gång af minst tre ark frimärken, hvardera innehållande 100 märken, eller af minst 100 frankokuert eller 100 brevkort eller 100 kortbref, åtnjutas med två procent af inköpssumman, *dels* medgifva, att under år 1904 finge af postmedlen användas så stort belopp, som utöfver tillgängliga kontrollörslöner och sex i mån af behof innehållna postexpeditörslöner erfordrades för att med löner enligt äldre stat förse de under samma år å äldre stat kvarstående kontrollörer, *dels ock*, med godkännande af öfriga enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 12 januari 1903 tillstyrkta ändringar i postverkets stater, för år 1904 bestämma postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 13,810,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom anslaget till postverket skulle ökas med 859,000 kronor.

Slutsummorna af de för år 1904 föreslagna staterna, jämförda med de för innevarande år af Eders Kungl. Maj:t fastställda, äro, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande.

	år 1903	år 1904
aflöningsstaten	kronor 6,469,850: —	kronor 6,857,850: —
öfvergångsstaten	» 1,200: —	» 1,200: —
pensionsstaten	» 86,950: —	» 96,300: —
omkostnadsstaten	» 6,005,000: —	» 6,625,000: —
oförutsedda utgifter	» 255,000: —	» 80,000: —
afkortningar och restitu- tioner m. m.	» 133,000: —	» 149,650: —
tillsammans kronor	12,951,000: —	kronor 13,810,000: —

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning inhämtas, att de föreslagna ändringarna i de särskilda staterna afsett:

Ökning.

Aflöningsstaten.

i anslaget till aflönande af poststationsföreståndare	kronor 100,000: —		
i anslaget till aflönande af extra biträden vid distriktsförvaltningarna och postanstalterna	» 165,000: —		
i anslaget till arfvoden åt extra vaktbetjante och till hushyresbidrag för en del betjante	» 100,000: —		
i anslaget till arfvoden åt ordinarie vaktbetjante för tjänstgöring såsom förmän m. m.	» 20,000: —		
i anslaget till gratifikation m. m. åt tjänstemän och betjante	» 3,000: —	kronor	388,000: —

Pensionsstaten.

genom af Eders Kungl. Maj:t beviljade nya pensioner	kronor 13,200: —		
genom tilldelande af ett årligt understöd åt förre kronobåtsmannen Anders Grundberg	» 200: —	kronor	13,400: —

Omkostnadsstaten.

i anslaget till uppbörds- och frimärkesprovision	kronor 70,000: —		
Transport	kronor 70,000: —	kronor	401,400: —

	Transport kronor	70,000: —	kronor	401,400: —
i anslaget till förhyrande af de för postverket erforderliga lägenheter samt till bestridande af utgifterna för posthusens underhåll m. m.	»	20,000: —		
i anslaget till expensutgifter	»	60,000: —		
i anslaget till rese- och traktementsersättningar för resor i tjänsteärenden i allmänhet	»	25,000: —		
i anslaget till traktamenten för tjänstemän i järnvägs-postkupé	»	20,000: —		
i anslaget till traktamenten för vaktbetjante.....	»	45,000: —		
i anslaget till postbetjäntes beklädnad och beväring.....	»	15,000: —		
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å järnväg	»	300,000: —		
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å landsväg och inom postanstalternas områden samt till landtbrefbäring	»	100,000: —		
i anslaget för tillverkning af frimärken, frankokuvert, brefkort och kortbref	»	30,000: —	kronor	685,000: —

Afkortningar och restitutioner m. m.

höjning af anslaget med.....	kronor	16,650: —
Summa ökning	kronor	1,103,050: —

Minskning.*Pensionsstaten.*

besparing med kronor 4,050: —

Omkostnadsstaten.

i anslaget till inköp och underhåll af inventarier... » 65,000: —

Oförutsedda utgifter.

minskning af anslaget med » 175,000: —

Summa minskning kronor 244,050: —

Om från summan af ökningen kronor 1,103,050: —

drages summan af minskningen » 244,050: —

erhålles det belopp af kronor 859,000: —

hvarmed enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag postverkets utgiftsstaten skulle komma att för år 1904 på det hela ökas.

Postmedlen, som i riksstaten för innevarande år uppförts med 13,340,000 kronor, hafva för år 1904 beräknats till 14,715,000 kronor. Då, på sätt ofvan angifvits, postverkets utgifter enligt staterna för år 1904 af Eders Kungl. Maj:t beräknats till 13,810,000 kronor, skulle alltså inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 905,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om beredande af årligt understöd åt förre kronobåtsmannen Anders Grundberg, om ändrad beräkning af den för antagna särskilda frankoteckensförsäljare medgifna rabatt vid köp af större parti frankotecken och om användning af postmedel för aflönande af högst sex under år 1904 å äldre stat kvarstående kontrollörer.

I anledning af förslaget om höjning med 100,000 kronor af det under aflöningsstaten upptagna förslagsanslaget till aflönande af poststationsföreståndare vill Riksdagen framhålla önskvärdheten däraf, att den ökning i utgifterna från detta anslag, som må blifva en följd af »järnvägsföreningens» i statsrådsprotokollet omförmälda framställning om reglering af arfvodena åt föreståndare vid poststationer, som förvaltas

af järnvägsstationsföreståndare, samt om särskild ersättning för lokaler till sådana poststationer m. m., måtte begränsas till hvad som må befinnas vara af behovet oundgängligen påkalladt. Den begärda höjningen af förslagsanslaget har Riksdagen emellertid ansett sig böra bevilja; och har Riksdagen icke funnit anledning till erinran emot öfriga föreslagna förändringar af vissa anslag under aflöningsstaten.

Ej heller beträffande pensionsstaten har Riksdagen, som här ofvan yttrat sig angående det begärda understödet åt förre kronobåtsmannen Anders Grundberg, haft något att invända emot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Hvad slutligen angår anslagen under omkostnadsstaten samt till oförutsedda utgifter äfvensom till afkortningar och restitutioner m. m., har Riksdagen ansett sig böra bifalla äfven hvad i afseende å dessa anslag af Eders Kungl. Maj:t föreslagits.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen *dels* medgifvit, att förre kronobåtsmannen Anders Grundberg må å postverkets pensionsstat tilldelas ett årligt understöd af 200 kronor, att under hans återstående lifstid till honom utgå från och med år 1903, att från och med 1904 års ingång, med ändring af hvad nu är stadgadt rörande rabatt vid köp af större parti frankotecken, dylik rabatt må af antagna särskilda frankoteckensförsäljare, vid köp på en gång af minst tre ark frimärken, hvarterda innehållande 100 märken, eller af minst 100 frankokuert eller 100 brevkort eller 100 kortbref, åtnjutas med två procent af inköpssumman, *samt att* under år 1904 må af postmedlen användas så stort belopp, som utöfver tillgängliga kontrollörslöner och sex i mån af behof innehållna postexpeditörslöner erfordras för att med löner enligt äldre stat förse de under samma år å äldre stat kvarstående kontrollörer, *dels ock*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1903 föreslagna ändringar i postverkets stater, för år 1904 beräknat dessa stater till följande belopp:

aflöningsstaten	kronor	6,857,850: —
öfvergångsstaten	»	1,200: —
pensionsstaten	»	96,300: —
omkostnadsstaten	»	6,625,000: —
oförutsedda utgifter	»	80,000: —
afkortningar och restitutioner m. m.	»	149,650: —
		<hr/>
tillsammans kronor		13,810,000: —

och sålunda bestämt postverkets anslag för år 1904, förslagsvis beräknadt, till 13,810,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen.

Telegrafverket.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 12 januari 1903 tillstyrkta ändringar i telegrafverkets stater, för år 1904 bestämma telegrafverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 6,885,000 kronor, att utgå direkt af telegrafmedlen, hvarigenom anslagen till telegrafverket skulle ökas med 518,500 kronor, *dels ock* medgifva, att, därest telegrafverkets öfverskottsmedel skulle för åren 1903 och 1904 uppgå till högre belopp än beräknade respektive 133,500 och 115,000 kronor, sålunda öfverskjutande belopp finnge, i händelse af behof, innehållas för bildande af kassaförlag för telegrafverket till ett belopp af högst 900,000 kronor.

Slutsummorna af de för år 1904 föreslagna staterna, jämförda med de för innevarande år af Eders Kungl. Maj:t fastställda, äro, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande:

	år 1903:	år 1904:
aflöningsstaten	kronor 2,788,300: —	kronor 2,914,000: —
pensions- och understödsstaterna	» 253,840: —	» 270,250: —
omkostnadsstaten	» 2,030,620: —	» 2,246,460: —
ränta och amortering	» 1,293,740: —	» 1,354,290: —
afsättning till kassaförlag	» —: —	» 100,000: —
tillsammans kronor	6,366,500: —	kronor 6,885,000: —

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning inhämtas, att de föreslagna ändringarna i de särskilda staterna afsett:

Ökning.

Aflöningsstaten.

genom uppförande i staten af aflöning åt ytterligare 50 interurbantelefonister af andra lönegraden	kronor 40,000: —
Transport	kronor 40,000: —

Transport	kronor	40,000: —	
i anslaget till ålderstillägg för stationspersonalen	»	6,100: —	
i anslaget till arfvoden till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättningar m. m. för distriktsförvaltningarna	»	12,100: —	
i dito dito för stationerna	»	48,500: —	
i anslaget för arfvoden till extra ordinarie vaktbetjände vid distriktsförvaltningarna och stationerna	»	19,000: —	kronor 125,700: —

Pensions- och understödsstaterna.

i bidraget till telegrafverkets pensionsinrättning	kronor	12,650: —	
i anslaget till fyllnadspensioner	»	4,000: —	kronor 16,650: —

Omkostnadsstaten.

i anslaget till stationers och linjers underhåll	kronor	170,000: —	
i anslaget till hyror	»	11,000: —	
i anslaget till eldning, belysning och städning af tjänstelokaler	»	16,000: —	
i anslaget till inköp och underhåll af inventarier, verktyg m. m.	»	5,000: —	
i anslaget till frakt- och transportkostnader	»	7,000: —	
i anslaget till diverse utgifter	»	6,840: —	kronor 215,840: —

Ränta och amortering.

höjning af anslaget med	kronor	60,550: —
-------------------------------	--------	-----------

Kassaförlag.

afsättning till kassaförlag	kronor	100,000: —
-----------------------------------	--------	------------

Summa ökning kronor 518,740: —

Minskning.*Pensions- och understödsstaterna.*

besparing med	kronor	240: —
Om från summan af ökningen	kronor	518,740: —
drages minskningens belopp	»	240: —
		<hr/>
erhålles det belopp af kronor		518,500: —

hvarmed enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag telegrafverkets utgiftsstaten skulle komma att för år 1904 på det hela ökas.

Telegrafmedlen, som i riksstaten för innevarande år uppförts med 6,500,000 kronor, hafva för år 1904 beräknats till 7,000,000 kronor. Då, på sätt ofvan angifvits, telegrafverkets utgifter enligt staterna för år 1904 af Eders Kungl. Maj:t beräknats till 6,885,000 kronor, skulle alltså inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 115,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran emot hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande punkt af statsverkspropositionen föreslagit. Med afseende å den af statsrådet och chefen för civildepartementet i statsrådsprotokollet uttalade åsikt i fråga om beloppet af den pension, som bör tillkomma de telegrafister, hvilka förestå telegrafstationer, har Riksdagen inhemtat, att post- och telegrafkommittén i sitt år 1901 afgifna förslag till stat för telegrafverket upptagit för de kvinnliga stationsföreståndarne en aflöning af 1,500 kronor, däraf 1,050 kronor lön och 450 kronor tjänstgöringspenningar, men för de vid stationerna biträdande telegrafisterna en aflöning af 1,300 kronor, däraf 900 kronor lön och 400 kronor tjänstgöringspenningar, att telegrafstyrelsen vid afgifvande af utlåtande öfver kommittéförslaget framhållit vikten däraf, att den förmån kunde bibehållas, hvarigenom en telegrafist, som under sin arbetskraftigaste tid fått nedlägga ett ofta ansträngande arbete på skötandet af en station, kunde till fördel för såväl verket som henne själf vid högre ålder beredas ett efter hennes krafter mera lämpadt arbete såsom biträde å en större station, samt förklarar sig anse det för möjliggörande af en sådan förflyttning vara nödvändigt, att den särskilda benämningen »kvinnlig stationsföreståndare» utbyttes mot telegrafist, och att alla telegrafister i staten upptoges med den aflöning,

som kommittén föreslagit för biträdande telegrafister, eller 1,300 kronor, därvid för dem, som förestode station, tillägg borde göras om bostadsförmån eller hyresersättning, som lämpligen borde bestämmas till 200 kronor, att chefen för civildepartementet, då han inför Eders Kungl. Maj:t föreslog aflåtande till 1902 års Riksdag af proposition i ämnet, med gillande af telegrafstyrelsens förslag i fråga om aflöningen för telegrafister, som förestå station, tillika hemstälde, att hyresbidraget skulle anses tillhöra lönen, och såsom grund härför anförde, att ledning måste finnas, huru med hyresbidraget skall förfaras vid tjänstledighet o. d., samt att Riksdagen, som godkänt de af telegrafstyrelsen föreslagna aflöningsbelopp såväl för telegrafister, som förestå station, som för biträdande telegrafister, icke framställt någon invändning emot telegrafstyrelsens eller departementschefens ofvan omförmälda yttranden.

Riksdagen får anmäla,

att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1903 tillstyrkta ändringar i telegrafverkets stater, för år 1904 beräknat dessa stater till följande belopp:

aflöningsstaten	kronor 2,914,000: —
pensions- och understödsstaterna.....	» 270,250: —
omkostnadsstaten	» 2,246,460: —
ränta och amortering	» 1,354,290: —
afsättning till kassaförlag	» 100,000: —
	<hr/>
	tillsammans kronor 6,885,000: —

och sålunda bestämt telegrafverkets anslag för år 1904, förslagsvis beräknadt, till 6,885,000 kronor, att utgå direkt af telegrafmedlen; samt

att Riksdagen medgifvit, att, därest telegrafverkets öfverskottsmedel skulle för åren 1903 och 1904 uppgå till högre belopp än beräknade respektive 133,500 och 115,000 kronor, sålunda öfverskjutande belopp må, i händelse af behof, innehållas för bildande af kassaförlag för telegrafverket till ett belopp af högst 900,000 kronor.

5:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte medgifva, att följande vid Stockholms centraltelegrafstation anställda vaktbetjante af 1:a lönegraden, Carl Andersson, Lars Johan Högländer, Johan Conrad Gustafsson samt af 2:a lönegraden Jakob Johansson måtte berättigas att, under iakttagande i öfrigt af gällande villkor, beräkna ålderstillägg från den tidpunkt, de tillträdde de befattningar, som de vid 1902 års utgång innehade.

Riksdagen får härigenom anmäla, att Riksdagen bifallit berörda motion och sålunda medgifvit, att följande vid Stockholms centraltelegrafstation anställda vaktbetjante af 1:a lönegraden, Carl Andersson, Lars Johan Högländer, Johan Conrad Gustafsson samt af 2:a lönegraden Jakob Johansson må berättigas att, under iakttagande i öfrigt af gällande villkor, beräkna ålderstillägg från den tidpunkt, de tillträdde de befattningar, som de vid 1902 års utgång innehade.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att under anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater måtte uppföras ett reservationsanslag af 2,500 kronor, att användas till resestipendier åt förste provinsialläkare, provinsialläkare, extra provinsialläkare, biträdande provinsialläkare och stadsläkare, hvarigenom anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater, nu upptaget till 500,600 kronor, däraf 1,500 kronor reservationsanslag, skulle höjas med 2,500 kronor till 503,100 kronor, däraf 4,000 kronor reservationsanslag.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning, under anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater uppfört ett reservationsanslag af 2,500 kronor, att användas till resestipendier åt förste provinsialläkare, provinsialläkare, extra provinsialläkare, biträdande provinsialläkare och stadsläkare.

På grund af Riksdagens sålunda fattade beslut har anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater, nu upptaget till 500,600 kronor, däraf 1,500 kronor reservationsanslag, höjts med 2,500 kronor till 503,100 kronor, däraf 4,000 kronor reservationsanslag.

Vaccinationens befrämjande.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen från och med år 1904 höjt reservationsanslaget till vaccinationens befrämjande med 4,500 kronor, eller från 10,500 kronor till 15,000 kronor.

Hospitals underhåll.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte *dels* godkänna följande aflöningsstat för läkare och syssloman vid Vänersborgs hospital och asyl:

öfverläkaren, kontant aflöning	kronor 7,500: —
jämte boställsvåning, ved och lyse;	
1 biträdande läkare, kontant aflöning	» 2,500: —
1 d:o d:o d:o d:o	» 2,500: —
jämte för hvardera bostad med möbler och sängkläder, lyse, bränsle och tvätt samt kost lika med allmänna sjukafdelningens och såsom kostförbättringspenningar 200 kronor;	
1 underläkare, kontant aflöning	» 2,000: —
1 d:o d:o d:o	» 2,000: —
jämte för hvardera enahanda naturaförmåner som för de biträdande läkarne, och likaledes såsom kostförbättringspenningar 200 kronor;	
sysslomannen, kontant aflöning	» 4,200: —
jämte boställsvåning, ved och lyse;	

dels, beträffande denna stats tillämpning, jämväl besluta, att af den kontanta aflöningen för hvar och en af dessa läkare samt för sysslomannen två tredjedelar skulle utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt att biträdande läkare, som skulle vara boende inom anstalten, skulle äga, därest han vore medicine licentiat, utöfver den i staten bestämda aflöningen, bekomma årligen 1,000 kronor, under villkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenade annan tjänst;

dels ock medgifva, att hvad som erfordrades för beredande af ifrågasvarande aflöningsförmåner åt läkarne och sysslomannen skulle utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

I statsrådsprotokollet är upplyst, att ofvannämnda, under byggnad varande vårdanstalt för sinnessjuka skall kontraktsevenligt vara till afsyning färdig den 1 augusti 1905 och att anstaltens beläggande först därefter kan väntas taga sin början. Vid sådant förhållande, och då, i händelse de med en eller annan befattning vid anstalten förenade göromål skulle behöfva redan under år 1904 utföras, Eders Kungl. Maj:t

lärer vara oförhindrad att, med ledning af staterna för rikets öfriga vårdanstalter för sinnessjuka, ur förslagsanslaget till hospitals underhåll bestrida de utgifter, som för sådant ändamål kunna blifva under sistnämnda år erforderliga, har Riksdagen icke funnit det vara lämpligt, att aflöningsstat för anstalten redan vid innevarande riksmöte fastställes.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke blifvit af Riksdagen bifallen.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att kostnaderna för anordnande inom Korsberga socken af organiserad och kontrollerad familjevård för sinnessjuka, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1903 omförmälda, af medicinalstyrelsen framlagda förslag och kostnadsberäkning,inge bestridas af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning innefattar ett nytt och enligt Riksdagens mening beaktansvärdt uppslag med afseende å sinnessjukvården i landet. Tvifvelsutän skulle det vara synnerligen önskvärdt, om tillfredsställande vård utom hospital kunde beredas en del där intagna obotliga sinnessjuka, som äro för sin omgifning ofarliga och icke vidare behöfva ständig tillsyn af läkare, och om därigenom möjlighet kunde beredas att i dessas ställe på hospitalen intaga åtminstone någon del af de många sjuka, hvilka äro i trängande behof af hospitalsvård, men till följd af bristande utrymme vid hospitalen nödgas under längre eller kortare tid vänta på att blifva där mottagne. Förslaget att i ökad omfattning draga fördel af och att ytterligare utveckla den vana och erfarenhet i behandlingen af sinnessjuka, som förefinnes hos en del af befolkningen inom Korsberga socken, synes därför vara behjärtansvärdt; och Riksdagen har tillika funnit, att de gjorda kostnadsberäkningarna gifva vid handen, att den föreslagna organiserade och kontrollerade familjevården i Korsberga skulle i jämförelse med vården å statens anstalter för sinnessjuka — särskildt om hänsyn toges till förräntande och amortering af kostnaderna för byggnaderna vid dessa anstalter — blifva ekonomiskt fördelaktig. Å andra sidan anser Riksdagen, att, innan erfarenhet vunnits angående möjligheten att på tillfredsställande sätt kontrollera beskaffenheten af den vård, som i enskilda, på jämförelsevis långa afstånd från hvarandra belägna hem kan beredas de sjuka, anordningarna i förevarande syfte böra vidtagas på sådant sätt, att, därest desamma icke skulle lämna gynnsamt resultat, de må kunna utan någon

större kostnad och olägenhet upphävas. Från sist berörda synpunkt har Riksdagen emellertid icke funnit någon anledning till erinran mot den i statsrådsprotokollet meddelade planen för den privata sjukvårdens anordnande.

Riksdagen, som sålunda funnit sig böra godkänna ifrågavarande förslag, får alltså anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att kostnaderna för anordnande inom Korsberga socken af organiserad och kontrollerad familjevård för sinnessjuka i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1903 omförmälda, af medicinalstyrelsen framlagda förslag och kostnadsberäkning, må bestridas af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Statens järnvägstrafik.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln föreslagit,

dels i punkten 9, att Riksdagen måtte medgifva, att ett särskildt lönetillägg finge från och med innevarande år tilldelas enhvar inom statens järnvägars femte distrikt stationerad tjänstehafvare att utgå: för tjänstehafvare å den nya bandelen Gellivare—Riksgränsen med 20 kronor, för tjänstehafvare å bandelarne i öfrigt norr om Jörn med 10 kronor och för tjänstehafvare å bandelarne från och med Jörn till Långsele med 5 kronor, allt för månad räknadt, samt att detta lönetillägg skulle anses tillhöra lönen och, därest allmänt dyrtidstillägg skulle tilldelas statens tjänstemän och betjante, icke utgöra hinder för uppbärande af sådant dyrtidstillägg,

dels i punkten 10, att Riksdagen måtte medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens järnvägar finge, med uteslutande ur samma stat af arfvode till en maskiningenjör jämte ett tilläggsarfvode till denne, uppföras arfvoden till följande nya tjänstemän, nämligen inom styrelsen en byråingenjör samt vid distrikten en maskindirektör och två stationsinspektorer å 3:e klassens stationer, samt att af desse tjänstemän de två stationsinspektorerne finge anställas redan under år 1903,

dels ock i punkten 11, att Riksdagen måtte medgifva, att den vid statens järnvägar tillhöriga ångfärjan anställda personalen finge från och med år 1904 uppföras å ordinarie stat samt att dess aflöning finge,

förutom densamma tillkommande kost, utgå enligt det i statsrådsprotokollet intagna förslag till stat.

I särskild skrifvelse har Riksdagen anmält sina i anledning af Eders Kungl. Maj:ts berörda framställningar fattade beslut.

Öfriga ordinarie anslag.

11:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å sjätte hufvudtiteln uppförda, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring, än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för jämnande af hufvudtitelns slutsumma måtte ökas med 85 kronor eller från 185,657 kronor till 185,742 kronor.

Riksdagen har för år 1904 fastställt samtliga ifrågavarande anslag, som här ofvan icke blifvit omförmälda, till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. till jämnande af hufvudtitelns slutsumma blifvit höjdt med 86 kronor eller från 185,657 kronor till 185,743 kronor.

Arbetareförsäkringen.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen medgifva, att Eders Kungl. Maj:t måtte äga för år 1904 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor, under enahanda villkor, som i Riksdagens skrifvelse den 15 maj 1902 (n:o 115) vore angifna, dels ock till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till Riksdagen den 30 januari innevarande år aflåten proposition, angående försäkringsinspektionens organisation och verksamhet m. m., föreslagit, att Riksdagen måtte, under förutsättning af bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag till lagar om försäkringsbolag och om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket,

ej mindre medgifva, att de bidrag, som enligt sagda lagförslag skulle af försäkringsanstalterna till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet årligen erläggas, finge från och med 1904 tills vidare af Eders Kungl. Maj:t användas till bestridande af aflöningar till försäkringsinspektionens tjänstemän och betjante samt expenser vid densamma,

än äfven, med ändring af hvad Eders Kungl. Maj:t uti innevarande års statsverksproposition föreslagit beträffande anvisande af medel dels till handhafvande af kontroll å försäkringsanstalterna och dels till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket, till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet, för år 1904 på extra stat anvisa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp af 3,000 kronor,

samt medgifva, att Eders Kungl. Maj:t måtte äga för år 1904 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp i mån af behof, förutom till förvaltningsbidrag åt sjukkassor enligt hvad därom förut föreslagits, jämväl till utarbetande och offentliggörande genom riksförsäkringsanstaltens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

Riksdagen, som i särskilda skrifvelser anmäler sina beslut dels i anledning af Eders Kungl. Maj:ts omförmälda proposition angående försäkringsinspektionens organisation och verksamhet m. m. äfvensom Eders Kungl. Maj:ts ofvannämnda, i statsverkspropositionen framställda förslag i fråga om utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket, dels ock i anledning af Eders Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen utom hufvudtitlarna gjorda framställning, att till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande måtte för år 1904 afsättas ett belopp af 250,000 kronor, har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må äga för år 1904 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under villkor,

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassan skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst lika mycket som det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspliktiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft,

med 1 krona 50 öre för hvarje medlem till och med 100,
med 1 krona för hvarje medlem därutöfver till och med 300,
med 50 öre för hvarje medlem därutöfver till och med 2,600 samt
med 25 öre för hvarje medlem därutöfver.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till sjätte hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen att för handhafvande af *kontroll å försäkringsanstalterna* på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 4,500 kronor.

I en till Riksdagen den 30 januari 1903 aflåten proposition har emellertid Eders Kungl. Maj:t, på sätt under punkten 12:o) här ofvan blifvit anmärkt, med ändring af nyssberörda framställning, föreslagit Riksdagen att till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet för år 1904 på extra stat anvisa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp af 3,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Riksdagen till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet för år 1904 på extra stat anvisat till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp af 3,000 kronor.

Öfverståthållareämbetet.

14:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för år 1904 till utgifvande under samma år af »*Polisunderrättelser*» på extra stat anvisat 17,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, *dels* i punkten 16 under sjätte hufvudtiteln att på extra stat för år 1904 till aflöning m. m. af *särskild polisstyrka på landet* bevilja 95,000 kronor, under medgifvande tillika, att reservationer å detta anslag jämväl finge användas för det i punkten 17 under samma hufvudtitel omförmälda ändamål, när sådant finnes behöfligt, *dels ock* i sistnämnda punkt, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1904 för *gröfre brotts upptäckande* m. m. bevilja 25,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1904, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande:

dels ett anslag af 95,000 kronor att användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan af förhållandena påkallas, under medgifvande tillika, att reservationer å detta anslag jämväl må användas för det i nästföljande moment omförmälda ändamål, när sådant finnes behöfligt;

dels ock ett anslag af 25,000 kronor att användas till åtgärder för *gröfre brotts upptäckande* samt förbrytares efterspanande och gripande.

16:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad förut ägt rum, till ersättning för *juridiskt biträde åt de svenska lapparne i Norge* samt till *lappfogdar* och *lappförmän* äfvensom *ordningsmän inom lappbyarne*, på extra stat för år 1904 anvisat 17,500 kronor.

17:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1902 och 1903 ägt rum, för *uppehållande under år 1904 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvarettjänst i Västernorrlands län samt en länsmanstjänst i Norrbottens län*, på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 8,400 kronor, att utgå i den mån sådant kan varda erforderligt.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

18:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 anvisat ett anslag af 10,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

Anläggning af telefonledningar.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för *anläggning af telefonledningar* från Stockholm till Örebro och norska gränsen, från Stockholm till Malmö, från Stockholm till Norrköping, från Norrköping till Nässjö, från Nässjö till Växjö, från Växjö till Hesselholm, från Hesselholm till Malmö, från Norköping till Motala, från Nässjö till Mjölby, från Nässjö till Västervik, från Växjö till Kalmar, från Hesselholm till Kristianstad, från Malmö till Kristianstad, från Malmö till Ystad, från Stockholm till Västervik och Oskarshamn, från Stockholm till Göteborg, från Stockholm till Sköfde, från Sköfde till Vänersborg, från Sköfde till Borås, från Sköfde till Skara och Lidköping, från Göteborg till Helsingborg, från Göteborg till Halmstad, från Falkenberg till Varberg, från Ängelholm till Halmstad, från Helsingborg till Hesselholm, från Göteborg till Karlstad, från Sköfde till Karlstad, från Göteborg till Lysekil, från Göteborg till Uddevalla, från Smögen till Lysekil, Grebbestad och Strömstad, från Göteborg till Borås, från Göteborg till Jönköping, från Göteborg till Växjö, från Norrköping till Örebro, från Eskilstuna till Flen, från Norrköping till Västerås och Gäfle, från Stockholm till Örebro, från Stockholm till Eskilstuna och Örebro, från Stockholm till Arboga och Örebro, från Arboga till Västerås, från Stockholm till Gäfle, från Stockholm till Gäfle och Falun, från Örebro till Krylbo och Falun, från Örebro till Smedjebacken, från Söderhamn till Hudiksvall, från Ljusdal till Ånge och Östersund, från Hernösand till Nyland, från Sollefteå till Ragunda och Östersund, från Örnköldsvik till Ramsele, Backe och Strömsund, från Hällnäs till Lycksele och Åsele, från Boden till Vuollerim, från Nederkalix till Haparanda och från Gellivare till Kiruna bevilja ett extra anslag af 2,759,400 kronor samt däraf anvisa för år 1904 ett

belopp af 1,300,000 kronor till utförande af dem bland ofvan uppräknade telefonlinjer, som Eders Kungl. Maj:t funne skäligt bestämma, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af sistnämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 700,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, hafva Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställningar på det sätt bifallits, att Riksdagen för anläggning af ofvan omförmälda telefonledningar beviljat 2,759,400 kronor samt bemyndigat riksgäldskontoret att af detta belopp såsom lån tillhandahålla telegrafstyrelsen under år 1903 700,000 kronor och under år 1904 600,000 kronor att till utförande af dem bland ofvan uppräknade telefonlinjer, som Eders Kungl. Maj:t finner skäligt bestämma, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda beleppts öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

20:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1904 anvisat till *arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper* ett belopp af 1,200 kronor.

21:o) Uti två särskilda inom Riksdagen väckta motioner har sammanstående föreslagits, att Riksdagen ville för år 1904 bevilja ett anslag å 10,000 kronor att efter Eders Kungl. Maj:ts bepröfvande användas till *understöd åt medellösa lupuspatienter för deras behandling med den s. k. ljusmetoden.*

Såsom skäl för berörda framställning hafva motionärerna anfört följande:

»Riksdagens ledamöter torde hafva sig bekant, att bland de senare årens icke få viktiga vinningar på sjukdomsbehandlingsområde en af de viktigaste utgöres af lupusjukdomens behandling medels den s. k. ljusmetoden, särskildt medels denna methods användande på det sätt, som

af Nils R. Finsen angifvits. Den vanliga formen af lupus, den s. k. lupus vulgaris, är en särdeles svårartad, förr så godt som obotlig ansedd hudsjukdom, hvilken nästan alltid uppträder i ansiktet. Den åstadkommer förtjockningar i huden, hvilka sönderfalla, och därigenom uppstå substansförluster; sjukdomen fortgår vidare i omgifningen och ned på underliggande väfnader, som också småningom sönderfalla och uppstötas. Ansiktet blir därigenom småningom så vanställdt, att de sjuke för omgifningen blifva anskrämliga och skys, hvilket i högsta grad förbittrar de sjukas lif. Sjukdomen är kronisk och varar i årtionden. Regeln är, att, om ej döden följer af tillfälliga sjukdomar, tuberkulos i inre organ tillstöter, hvilket ändrar lifvet. Sjukdomen är, såsom 1881 af Robert Kock bevisades, en till huden lokaliserad tuberkulos; den uppstår af tuberkelbaciller och hotar beständigt den sjukas lif genom tuberkulosens spridning till ädla inre organ.

Sjukdomens behandling var förr i hög grad otillfredsställande. Den bestod i de sjuka partiernas aflägsnande medels knif eller frätmedel; behandlingen var högst smärtsam, emedan smittämnet redan spridit sig till den friska väfnaden i omgifningen, och den förhindrade ej ansiktets vanställning, emedan den nödvändigtvis var åtföljd af stora substansförluster. Användande af Kocks tuberkulin som behandling var otillfredsställande därigenom, att de sjuke samtidigt underkastades tuberkulinets farliga giftverkningar. Ljusbehandlingen — med elektriskt ljus, röntgenstrålar m. m. — är ej förenad med dessa olägenheter. Den är smärtfri och ofarlig, och som den redan visat utmärkta resultat, har den hastigt vunnit allmänt erkännande.

De erkänt vackraste resultaten ha vunnits medels Finsens metod. Den började användas 1895, och ensamt vid Finsens institut i Köpenhamn hade till förra årets midt mer än 800 fall behandlats och bland dessa äfven de svåraste och längst avancerade. Som af Finsens afhandling »Om Bekämpelse af lupus vulgaris» framgår, hade i 94 procent af dessa fall tillfredsställande resultat vunnits. Metoden har till följd häraf också vunnit sådant erkännande, att på en mängd ställen (t. ex. Paris, Lyon, London, Berlin, Petersburg, Stockholm) Finseninstitut för behandling af lupus inrättats. Resultaten vid alla dessa ha fullständigt bekräftat de i Köpenhamn vunna. Behandlingen är smärtfri, de tidiga fallen botas, ansiktets vanställande förebygges och tuberkulosen i huden utrotas. De längre avancerade fallen bli högst väsentligt förbättrade och vanställningen betydligt minskad.

Man trodde förr, att lupus var en ganska sällsynt sjukdom; nu, sedan en tillfredsställande behandlingsmetod vunnits, har man funnit,

att den är långt vanligare, än man kunnat ana. De människoskygga sjuke komma fram ur sina gömslen, där de dolt sig, sedan de förgäfves pröfvat den behandling, som man förr kunde lämna dem. Deras vanställda utseende skrämmer människorna, och deras förvärfsförmåga lider härigenom svårt afbräck, äfven om de för öfrigt äro förvärfsdugliga. De äro därför i regeln fattiga, och den intill 3 månaders behandling, som ljusmetoden kräfver, mäka de ej bekosta sig. I Danmark har staten antagit sig dessa olyckligas sak och beviljat ett anslag af 25,000 kronor till fattiga lupuspatienters behandling medels ljusmetod. I Danmark hyser man grundade förhoppningar att reducera den förfärliga sjukdomen till en ofarlig hudåkomma. Alla de gamla fallen kunna komma till behandling, likaså de färska nytillkomna, hvilka efter jämförelsevis kort behandling botas. Sjukdomens fullständiga utrotande kan man naturligtvis ej påräkna, förrän tuberkulosen utrotats.

I sitt förslag till stat för år 1902 upptog styrelsen för sjukhuset Sankt Görän i Stockholm hösten 1901 en summa af 4,800 kronor för inrättande å sjukhuset af en afdelning för ljusbehandling af lupus enligt Finsens metod. Efter hälsovårdsnämndens tillstyrkande beviljades den begärda summan af Stockholms stadsfullmäktige i december 1901. En Finsens lampa med 4 koncentratorer anskaffades, och afdelningen, som omfattar två rum å den s. k. kvinnopaviljongen, öppnades för behandling af lupuspatienter den 6 oktober 1902.

Vid sjukhuset hafva under dessa 3 $\frac{1}{2}$ månader behandlats 25 patienter, däraf 13 fripatienter (från Stockholm), och 12 betalande, däraf 9 från landsorten. Resultaten hafva varit särdeles tillfredsställande och öfverensstämmande med de i Köpenhamn vunna; en resumé af dem kommer att i den närmaste framtiden af sjukhusets ene öfverläkare, doktor Magnus Möller, publiceras.

Fyra sköterskor äro vid afdelningen anställda mot en aflöning af 45 kronor i månaden. För hvarje patient är nämligen under hela sessionen, som omfattar $\frac{5}{4}$ timme dagligen, en sköterska behöfzig. Det är denna jämförelsevis stora sköterskepersonal, som i första rummet gör ljusbehandlingsmetoden kostsam. Vidare erfordras en lampa af erforderlig ljusstyrka (60 å 70 ampère, 60 volt, d. v. s. en ljusstyrka af 30 å 40 tusen normalljus) en mycket stark elektrisk ström och stor elektricitetsåtgång. Sjukhuset producerar själfst sin elektricitet medels två dynamos och en accumulator.

Ehuru Finsens ljusbehandling är af så ungt datum, så har den till följd af dess utomordentligt vackra läkningsresultat mycket hastigt blifvit bekant i vida kretsar, och lupuspatienterna hafva från alla håll

strömmat till Köpenhamn. Äfven hos oss hafva under den korta tiden af 3^{1/2} månader många anmälningar från olika delar af landet inkommit från lupuspatienter, som önskat komma under behandling, om icke kostnaderna därför ställa sig för höga.

Af redan antydda skäl bli emellertid kostnaderna för denna behandling rätt höga. Stockholms hälsovårdsnämnd har bestämt dem för personer från landsorten till 80 kronor för första, 70 kronor för därpå följande behandlingsmånad. På särskild ansökan har dock hälsovårdsnämnden hittills i hvarje fall beviljat nedsättning från och med andra behandlingsmånaden till halfva beloppet, d. v. s. 35 kronor i månaden.

Emellertid är lupus en fattigmanssjukdom. Många af dem, som ifrigt åstundat komma under behandling, hafva alldeles måst afstå därifrån af brist på medel; andra hafva måst upphöra med behandlingen i förtid, emedan penningmedlen voro slut. Särskildt i dessa senare fall är det särdeles sorgligt, att man ej har möjlighet att få behandla patienten gratis, ty när läkningen ej får föras till slut, så griper sjukdomen åter omkring sig, och den öfvergående förbättringen var till föga nytta.

Alldeles afstå från behandling, och detta uteslutande af ekonomiska skäl, hafva 12 lupuspatienter måst göra, nämligen 3 från Småland, 3 från Uppland och hvardera 1 från Skåne, Bohuslän, Närke, Dalarne, Jämtland och Västernorrland. Af dessa 12 voro 11 från landsbygdskommuner, endast 1 från stadskommun.

7 lupussjuka hafva visserligen rest till Stockholm och börjat behandlingen, men hafva mycket ovissa utsikter att kunna skaffa medel till dess genomförande till slut. Dessa patienter äro 1 hvardera från Värmland, Småland, Skåne, Uppland, Västmanland, Västernorrland, Norrbotten; alla dessa patienter äro från landsbygdskommuner.

Kostnaderna för en lupussjuk från landsorten uppgå ungefärligen till:

resa till och från Stockholm	kr. 50
bostad och kost i 3 månader efter 2 kronor	
pr dag	» 180
behandling i 3 månader: 1:sta månaden 80 kronor; för hvarje därpå följande (om hälsovårdsnämnden så medgifver) kronor 35	» 150

kr. 380,

hvilket för de tolf fattiga lupuspatienter, som anmält sig, blir en summa af kronor 4,560.

Om man därjämte för de patienter, som redan af egna eller af kommun beviljade medel börjat behandlingen, men ej hafva utsikt att

kunna fortsätta den till slut, finge påräkna en hjälp af omkring 1,000 kronor, skulle totalbeloppet bli 5,560 kronor.

De lupussjukes till följd af deras lidande högst olyckliga belägenhet, deras fattigdom och däraf härflytande brist på förmåga att komma i åtnjutande af den goda och framgångsrika behandlingsmetod, nutidens vetenskap har att erbjuda dem, synes mig utgöra talande skäl för att äfven i Sverige staten tager sig an dem af dessa sjuke, som ej på annat sätt kunna erhålla hjälp till att genomgå kuren. Och dessa synas i Sverige liksom i Danmark vara många, såsom af ofvan meddelade siffror framgår, ty dels blir kuren för landsortens sjuke dyrare till följd af resan, dels kan ej begäras, att landsbygdens kommuner, af hvilka många äro ekonomiskt sämre ställda än Stockholm, skola, i likhet med Stockholm, bekosta sina obemedlade lupussjukas behandling.

Staten synes mig i sådana fall böra träda hjälpende emellan. Till huru stort belopp detta bör äga rum synes mig däremot omtvistligt. Däraf att tuberkulosen, såvidt vi veta, är lika spridd i Sverige som i Danmark, hvarför också denna tuberkulösa hudåkomma bör vara lika spridd i Sverige som i Danmark, äfvensom af de siffror på lupussjuke, som under den korta tid, Stockholms ljusinstitut varit tillgängligt, redan sökt erhålla bot därstädes, fastän bland de lupussjuke inom vårt land kunskapen om den nya behandlingens värde ännu är föga spridd, torde den slutsatsen med visshet kunna dragas, att man knappast kan vänta sig i någon mån tillfredsställande resultat af ett anslag, om man ej upptager detta till minst 10,000 kronor; vi kunna ej hoppas att med ett sådant anslag vinna ens tillnärmelsevis sådana resultat, som Danmark har rätt att vänta sig af sitt årliga anslag på 25,000 kronor, men vi kunna tillmötesgå det mest trängande behovet.

Riksdagen har funnit de föreliggande motionernas syfte vara synnerligen behjärtansvärdt, men anser sig dock böra framhålla, hurusom emot beviljande af statsanslag för ifrågavarande ändamål synes kunna icke utan fog invändas, att omsorgen om beredande af läkarebehandling för de med lupus behäftade sjuke, där de ej kunna genom eget eller anhörigas föranstaltande erhålla nödig vård, enligt hittills följda grunder måste anses närmast åligga vederbörande kommuner och landsting. Detta oaktadt har emellertid Riksdagen med hänsyn särskildt därtill, att de dyrbara anordningarna för lupuspatienters behandling torde lägga hinder i vägen för beredande åt dem af lämplig vård å sjukhusen i deras hemorter, ansett frågan, huruvida staten skulle kunna under lämplig form underlätta medellöse lupuspatienters behandling enligt den s. k.

ljusmetoden, böra af Riksdagen underställas Eders Kungl. Maj:ts bedömande. Härigenom kan nödig utredning vinnas såväl om de villkor, som böra uppställas för erhållande af statsunderstöd — i hvilket afseende Riksdagen särskildt vill framhålla, att staten icke synes böra bevilja understöd åt patient, med mindre för dennes vård af kommun eller landsting lämnas motsvarande bidrag — som ock om det belopp, som skäligen må kunna anses vara för ändamålet behöfligt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte låta utreda, om och under hvilka villkor statsanslag bör beviljas för underlättande af medellösa lupuspatienters behandling vid befintliga anstalter enligt den s. k. ljusmetoden, samt till Riksdagen snarast möjligt inkomma med det förslag, hvartill förhållandena må kunna föranleda.

Hospitalsvården.

22:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1904 anvisat ett anslag af 18,000 kronor till *underhåll af Järfsö sjukhus för spetälske*.

23:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen af det till uppförande å *Restad i Älfsborgs län af en asyl för sinnessjuka m. m.* beviljade anslag å 2,585,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 800,000 kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *uppförande vid Växjö hospital af en så kallad kolonibyggnad* på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 38,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, för uppförande vid Växjö hospital af en så kallad kolonibyggnad, afsedd för fri vård af 29 manliga patienter, på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 38,500 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *utvidgning af Växjö hospital* på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 90,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende numera blifvit upplyst, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, utöfver det af Riksdagen för utvidgning af Växjö hospital beviljade belopp, 375,000 kronor, på extra stat för år 1904 anvisat 90,000 kronor att användas till uppförande af den beslutade nybyggnaden därstädes för inrymmande af kriminalpatienter.

26:o) I en den 13 mars 1903 aflåten proposition (n:o 70) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att *dels* för *utvidgning af Kristinehamns hospital* bevilja ett anslag af 1,304,925 kronor och däraf på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 250,000 kronor, *dels ock* för *utvidgning af Piteå hospital och asyl* på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 94,600 kronor.

Det ökade utrymme vid statens vårdanstalter för sinnessjuka, som skulle beredas genom den föreslagna utvidgningen af Kristinehamns hospital samt Piteå hospital och asyl, är otvifvelaktigt i hög grad af behovet påkalladt, och Riksdagen har icke funnit anledning till någon anmärkning emot de uppgjorda byggnadsplanerna. Hvad angår de beräknade kostnaderna, har det visserligen icke undgått Riksdagens uppmärksamhet, att vid förut verkställda hospitalsbyggnader kostnaderna understundom, i förhållande till antalet af de vunna sjukplatserna, stigit till ännu högre belopp, än som enligt de för nu ifrågasvarande arbeten uppgjorda kostnadsförslag skulle erfordras; men då äfven de nu beräknade kostnadsbeloppen synas vara afsevärdt höga, har Riksdagen — särskildt med hänsyn till de stora byggnadsföretag för hospitalsväsendets räkning, som tvifvelsutän ytterligare förestå — ansett sig böra uttala, att såväl vid utförandet af de arbeten, hvarom nu är fråga, som ock vid uppgörandet af planer och ritningar för blifvande hospitalsbyggnader synes böra noga tillses, att kostnaderna, i den mån sådant är förenligt med byggnadernas ändamålsenlighet, nedbringas till lägsta möjliga belopp.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag, *dels* för *utvidgning af Kristinehamns hospital* beviljat ett anslag af 1,304,925 kronor och däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 250,000 kronor, *dels ock* för *utvidgning af Piteå hospital och asyl* på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 94,600 kronor.

Diverse anslag.

27:o) Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet inhämtas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda ämbetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjätte hufvudtiteln, nämligen:

aföningsfyllnad, enligt kungl. brefvet den 24 januari 1902, till en länsman	kr. 350: —
godtgörelse för afkomst af boställen, som, enligt kungl. brefvet den 31 maj 1877, innehafvare af länsmanstjänster, hvarmed boställen varit förenade, ägt undfå i anledning därpå att företrädarne åtnjutit fardagsår.....	» 1,543: 33
ersättning, enligt kungl. brefven den 18 oktober 1889 och den 7 februari 1896, till innehafvarne af två särskilda boställen för saknad afkomst af exproprierad jord.....	» 44: 91
reskostnadsersättning och traktamente samt arfvoden åt ordförande och ledamöter i den af Eders Kungl. Maj:t den 2 juni 1899 tillsatta kommitté för utarbetande af nya stater för post- och telegrafverken, ersättning till en ledamot af kommittén för mistade tjänstgöringspenningar, sekreterarearfvode, till löpande utgifter för kommittén samt kostnad för tryckning och häftning af kommitténs betänkande	» 38,953: 02
reskostnadsersättning och traktamente samt arfvoden till ordförande och ledamöter i den af Eders Kungl. Maj:t den 24 maj 1901 tillsatta kommitté för verkställande af utredning i fråga om utsträckt sabbatshvila åt vissa statstjänstemän och betjante, ersättning för mistade aföningsförmåner till ordföranden och en ledamot i kommittén, godtgörelse till en ledamot i kommittén för ett särskildt arbete, till bestridande af löpande utgifter för kommittén samt kostnad för tryckning och häftning af kommitténs betänkande	» 16,582: 67

Transport kr. 57,473: 93

	Transport	kr. 57,473: 93
enligt kungl. brefvet den 26 april 1901 för tryckning af infortrade uppgifter beträffande statens ämbets- och tjänstemäns dagliga tjänstgöringstid m. m.	»	227: 40
till kanslisekreteraren J. E. Bäcklin, enligt kungl. brefvet den 31 januari 1902, utbetald ersättning för fullgörande af uppdrag att inom civildepartementet biträda vid utarbetandet af förslag till förordning om fosterbarns vård	»	600: —
enligt kungl. brefven den 30 november 1894 och den 1 maj 1896 utbetalda kostnader för utarbetande af förslag till förändrade bestämmelser rörande tillverkning, vård, försäljning och transport af sprängämnen, nämligen ersättning till åtskilliga personer, som inom civildepartementet biträdt vid utarbetandet af nämnda förslag, äfvensom för bestridande af sekreteraregöromål därvid, till gäldande af diverse andra kostnader för ifrågavarande arbete samt för tryckning och häftning af förslag till förändrade bestämmelser rörande sprängämnen m. m.	»	15,371: 96
enligt kungl. brefven den 8 november 1901 och den 18 april 1902 utbetald godtgörelse till Svea lifgardes förvaltning för uppkommen skada å och förlust af kronopersedlar vid militärkommendering för släckning af en skogsbrand å Sollentuna häradsallmänning samt till Göta lifgardes förvaltning för vissa kostnader för eftersläckning af berörda skogsbrand	»	272: 28
enligt kungl. brefven den 24 januari och den 30 maj 1902 till förvaltningen vid förutvarande Västgöta-Dals, nuvarande Hallands regemente utbetald ersättning till underbefäl och manskap ur regementet för de vid kommendering under en del af juli månad 1901 för släckning af skogseldar å Dalsland uppkomna skador å skodon samt för kostnaderna för en militärhandräckning till hämmande af nämnda skogseldar	»	466: 54
enligt kungl. brefvet den 24 januari 1902 utanordnad ersättning till Andra Göta artilleriregementes förvaltning för vissa kostnader för en kommendering ur nämnda regemente till hämmande af en skogs- och moss-		

 Transport kr. 74,412: 11

	Transport	kr. 74,412: 11
brand sydväst om Klefshults järnvägsstation den 25 och 26 september 1901	»	46: 92
för bestridande, enligt kungl. brefvet den 23 maj 1902, af en del utaf kostnaderna för släckning af en inom Hamrånge socken under augusti månad 1901 uppkommen skogsbrand	»	339: 16
	Summa	kr. 74,798: 19

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jämnt tal af kronor och för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa ett anslag af 74,800 kronor.

Riksdagen, som icke haft annan erinran mot ifrågavarande förslag, än att, då i punkten 11:o här ofvan företagits jemkning i anslag för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, någon ytterligare åtgärd i sådant syfte icke ansetts vara erforderlig, får anmäla, att Riksdagen, till ersättning af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, på extra stat för år 1904 anvisat ett anslag af 74,799 kronor.

28:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för år 1904 anvisat å riksstatens sjätte hufvudtitel, till *utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens järnvägstrafik*, 1,020,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af detta belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 60,000 kronor;

29:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för *utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Eslöfs och Hessleholms järnvägsstationer*, å riksstatens sjätte hufvudtitel för år 1904 anvisat 500,000 kronor.

30:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för år 1904 anvisat å riksstatens sjätte hufvudtitel, till *utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Tumba och Rönninge järnvägsstationer*, 290,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta

förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna detta belopp.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1904, till *anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar*, anvisa å riksstaten utom hufvudtitlarna 5,000,000 kronor.

I särskild skrifvelse anmäler Riksdagen sitt i förevarande ämne fattade beslut.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal* bevilja ett anslag af 314,000 kronor och däraf på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 157,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1904 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande 1,000,000 kronor till *bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, för år 1904 anvisat 1,000,000 kronor.

34:o) Till *understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder* har Eders Kungl. Maj:t begärt ett anslag för år 1904 af 300,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med bifall till berörda förslag, till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder, för år 1904 anvisat 300,000 kronor.

I samma skrifvelse har Riksdagen jämväl anmält sitt beslut i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag, att i afseende å statsbidragen för år 1904 till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader skulle gälla de villkor och bestämmelser, som omförmäldes i det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, under förutsättning af bifall till förslaget till lag angående medling i arbetstvister, medgifva, att för beredande af *ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister* på extra stat för år 1904 finge uppföras ett förslagsanslag af 40,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har på grund af kamrarnes olika beslut, och då det lagförslag, hvars antagande utgjorde förutsättning för Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, icke blifvit af Riksdagen bifallet, jämväl förevarande anslagsfråga förfallit.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, *för anordnande af inspektion för kalciumkarbid och acetylen*, på extra stat för år 1904 anvisa till arfvode åt en inspektör ett belopp af 5,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen afslagits.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, *för anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring*, på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 40,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af detta belopp förskottsvis under år 1903 af tillgängliga medel utanordna 20,000 kronor.

Riksdagen har på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen, för anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring på extra stat för år 1904 till arfvoden under år 1903 åt fyra och under år 1904 åt två inspektörer med 5,000 kronor till hvar, för år räknadt, anvisat 30,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af detta belopp förskottsvis under år 1903 af tillgängliga medel utanordna 20,000 kronor.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 39 föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1903 angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i civildepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1904 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 900,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, i anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante

inom civildepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till civildepartementet hörande ämbetsverk, kårer och stater, under sjätte hufvudtiteln på extra stat för år 1904 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 900,000 kronor, att utbetalas med iakttagande, att för beräkning af dyrtidstillägg skola gälla de i nämnda skrifvelse angifna grunder.

Stockholm den 22 maj 1903.

Med undersätlig vördnad.

*Bil. Litt. A.***Ordinarie anslagen under riksstatens Sjätte hufvudtitel.**

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.		Summa.	
	Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Civildepartementet.						
Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,500	—	—	—	6,500	—
Statsråden utan departement 3 å 12,000 kronor	36,000	—	—	—	36,000	—
Departementschefen	17,000	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli. Nuvarande belopp		78,700	—	—		—
<i>Ökas</i> å anslaget för amanuenser, vikariatsersättning och renskrifning m. m. med		5,000	—	—		—
Öfverståhållareämbetet	83,700	—	—	—	83,700	—
Öfverståhållareämbetet	87,422	—	—	—	87,422	—
Landsstaterna i länen (deraf 140,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	2,728,275	—	—	—	2,728,275	—
Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf två särskilda <i>reservationsanslag</i> , ett å 35,000 kronor till expenser för allmänna arbeten och ett å 40,000 kronor till vägundersökningar)	161,400	—	—	—	161,400	—
Vägar och kommunikationer	12,000	—	—	—	12,000	—
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>förslagsanslag</i>	2,700	—	4,567	—	7,267	—
Postverket, <i>förslagsvis</i> beräknadt att utgå direkt af postmedlen. Nuvarande belopp		12,951,000	—	—		—
<i>Ökas</i> med		859,000	—	—		—
Telegrafverket, <i>förslagsvis</i> beräknadt att utgå direkt af telegrafmedlen. Nuvarande belopp	13,810,000	—	—	—	13,810,000	—
<i>Ökas</i> med		6,366,500	—	—		—
<i>Ökas</i> med		518,500	—	—		—
	6,885,000	—	—	—	6,885,000	—
Trpt	23,829,997	—	4,567	—	23,834,564	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
			Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trpt	23,829,997	—	4,567	—	23,834,564	—
Medicinalstyrelsen med dithörande stater (deraf 1,500 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	500,600	—				
Ökas genom uppförande af ett reservationsanslag till resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl.	2,500	—				
hvarjämte rubriken ändras till: Medicinalstyrelsen med dithörande stater (däraf 4,000 kronor <i>reservationsanslag</i>).						
Hyresersättning åt provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i> , högst	104,250	—			104,250	—
Bidrag till extra provinsialläkares aflönande, <i>förslagsanslag</i>	12,000	—			12,000	—
Resestipendier åt civile läkare	3,500	—			3,500	—
Ortopediska institutet	8,250	—			8,250	—
Vaccinationens befrämjande, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	10,500	—				
Ökas med	4,500	—				
Till bestridande af kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	145,000	—			145,000	—
Svenska läkaresällskapet	3,000	—			3,000	—
Lasarettets underhåll	15,774	—			15,774	—
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	900,000	—			900,000	—
Karantänsinrättningen på Käsö, <i>förslagsanslag</i> , högst	15,850	—			15,850	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	233,576	—			233,576	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	13,294	—			13,294	—
Postafgifter för tjänstebref och dylika försändelser, <i>förslagsanslag</i>	400,000	—			400,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	185,657	—				
Ökas för jämnande af hufvudtitelns slutsumma med ...	86	—				
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	12,000	—			12,000	—
Summa	26,400,334	—	4,567	—	26,404,901	—

*Bil. Litt. B.***Extra ordinarie anslagen under riksstatens Sjätte hufvudtitel.**

	Kronor.	öre.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet.....	3,000	—
<i>Öfverståthållareämbetet:</i>		
Till utgifvande af »Polisunderrättelser»	17,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet.....	95,000	—
» gröfre brotts upptäckande m. m.	25,000	—
» ersättning för juridiskt biträde åt de svenska lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna	17,500	—
» uppehållande under år 1904 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvarejänst i Vesternorrlands län samt en länsmanstjänst i Norrbottens län	8,400	—
	145,900	—
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.....	10,000	—
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater:</i>		
Till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper	1,200	—
<i>Hospitalsvården:</i>		
Till underhåll af Jersjö sjukhus för spetälske.	18,000	—
» uppförande å Restad i Älfsborgs län af en asyl för sinnessjuka m. m.....	800,000	—
» uppförande vid Växjö hospital af en s. k. kolonibyggnad	38,500	—
» uppförande vid Växjö hospital af den beslutade nybyggnaden för kriminalpatienter	90,000	—
För utvidgning af Kristinehamns hospital	250,000	—
» utvidgning af Piteå hospital och asyl	94,600	—
	1,291,100	—
Trpt	1,468,200	—

		Kronor.	öro.
	Trpt	1,468,200	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till ersättning för af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter.....	74,799:—		
» utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens järnvägstrafik... ..	1,020,000:—		
För utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Eslöfs och Hessleholms järnvägsstationer.....	500,000:—		
» utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Tumba och Rönninge järnvägsstationer.....	290,000:—		
Till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar.....	1,000,000:—		
» understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder.....	300,000:—		
För anordnande under åren 1903 och 1904 af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.....	30,000:—		
Till beredande af dyrtidstillägg för år 1903 åt en del tjänstemän och betjente i civildepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, förslagsanslag...	900,000:—	4,114,799	—
	Summa	5,582,999	—